

NOVICE

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi pôli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrt leta 1 gold.; pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrt leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani v sredo 29. decembra 1880.

O b s e g: Še nekaj zemljišne statistike z ozirom na novo uravnavo zemljiškega davka. — O prvem shodu kmetovalcev na Dunaji. (Konec.) — Gospodarske novice. — Še enkrat o dvakratni ali trikratni molži krav. — Premišljevanja o žalostnem stanju kmetijstva. — Most čez Savo pri cerkvi sv. Egidija. — Privatna posestva Andehščanov na Kranjskem. — Slovensko slovstvo. — Mnogovrstne novice. — Ozir na zadnje zborovanje zbornice poslancev. — Naši dopisi. — Novičar.

Gospodarske stvari.

Se nekoliko zemljišne statistike z ozirom na novo uravnavo zemljiškega davka.

Zdaj, ko kmetovalci in tudi nekmetovalci čakajo na to, kako bode konečno rešeno važno vprašanje zem-

ljiškega davka, mislimo vstreči našim bralcem, ako jim podamo sledečo tabelo.

Ona jim pred oči stavi, koliko več ali manj ima po najnovejših merah dandanes vsaka dežela njiv, senožet, vrtov, pašnikov, planin in pa gozdov, v primeri s starim katastrom od leta 1844. (Znamenje + pomeni več, znamenje — manj.)

Njiv	Senožet	Vrtov	Pašnikov in planin	Gozdov
Doljna Avstrijska	Oralov			
Moravska	— 11.583	+	140.551	+
Zgornja Avstrijska	— 18.979	+	166.062	+
Šlezka	+ 38.603	+	50.657	+
Salcburška	— 4.896	+	36.641	+
Koroška	— 27.842	+	82.865	+
Kranjska	— 11.594	+	9.730	+
Štajarska	+ 14.157	+	109.827	+
Primorska	+ 18.702	+	90.070	+
Dalmacija	— 64.965	+	123.570	+
Česka	— 4.809	+	231.381	+
	+ 226.545	— 57.949	— 229.012	— 3.060
Skupaj	+ 486.367	— 38.353	+ 145.825	— 1,105.136
				+
				669.233

Kar se tiče Galicije in Bukovine, opominja poročilo centralne komisije, da so se zemljišča v Galiciji v primeri z dosedanjim provizorijem za $123\frac{2}{3}$ štirjaških milj, zemljišča v Bukovini pa za 44 štirjaških milj pomnožila.

Kar se tiče Tirolskega in Predarelskega, je Tirolsko v provizoriji imelo 2 milijona in 875.838 oralov, po stabilnem katastru od leta 1856. pa 1 milijon in 809.777 oralov gozda in 1 milijon in 979.535 oralov drugih zemljišč. Uravnava zemljiškega davka je pa

konstatirala 1 milijon in 859.516 oralov gozda in 1 milijon in 984.056 oralov drugih zemljišč, skupaj 3 milijone in 843.572 oralov — tedaj proti provizoriju okoli 100 štirjaških milj več. Na Predarelskem so davku podvržena zemljišča v provizoriji znašala 301.319 oralov, 1856. leta 113.671 oralov gozda, 283.670 oralov drugih zemljišč, tedaj skupaj 397.341 oralov; — uravnava zemljiškega davka je pa našla 117.657 oralov gozda, 281.438 oralov drugih zemljišč — tedaj skupaj 399.096, to je, blizu 97.000 oralov več, kakor v provizoriji.

O prvem shodu kmetovalcev na Dunaji.

(Dalje in konec.)

12. vprašanje. Ali bi ne bilo koristno, zastop poljedelskih zadev, posebno nasproti zakonodavnim korporacijam in javnim oblastnijam, izročiti posebnim, po poljedelcih dotičnega okraja prosto iz voljenim poljedelskim zbornicam — se odloži za obravnavo prihodnjega shoda kmetovalcev.

13. vprašanje. Kakošen je stan poljedelskih žganjarij in kako vpliva na nje njihova davkovska po-

stava? — O tem za naše slovenske kraje manj pomenljivem vprašanji bilo je sprejetih 5 sklepov.

14. vprašanje je razpadlo v 2 oddelka: 1) Ali zastonujejo zdaj obstoječe postave, da bi se zabranilo poškodovanje zarubljenih zemljišč po zarubljencih? 2) Katere postavne naredbe bile bi potrebne, da se poškodovanje takih zarubljenih zemljišč po zarubljencu gotovo zabrani? — Poročevalec dr. Poklukar je po primernem utemeljenji nasvetoval sledeči skoraj soglasno sprejeti predlog:

V očigled žalibog tako silno množečih se pokončavanj zarubljenih zemljišč po rubljencih spoznava shod